

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ:

Окорокова В.В. Образ нової соціальної реальності Постмодерну та форми його моделювання

Наукове дослідження В.В. Окорокової присвячене актуальній соціально-філософській тематиці – моделюванню образу нової соціальної реальності в постмодерному соціумі. Особливістю даної проблематики є та обставина, що її дослідження вимагає проведення гносеологічного та онтологічного аналізу образу соціальної реальності в умовах стрімких трансформаційних процесів, що охопили нинішнє суспільство. І в цьому плані автор дослідження абсолютно доцільно вказує на існуючу необхідність в сучасній соціальній філософії дослідження саме образу соціальної реальності, який сприяє концептуальному осмисленню розвитку людини в мінливих умовах, відбиває реальні соціальні процеси, надаючи при цьому деяку систему орієнтирів. Новизна при цьому полягає у тому, що автор монографії пропонує розглядати саме образ нової соціальної реальності як форму пізнання навколишньої дійсності, орієнтовану на динаміку змін соціальних процесів.

Поглиблене ознайомлення зі структурою та змістом даної роботи дозволяє прийти до наступних висновків. По-перше, логічно побудована структура монографії, яка поетапно розкриває вказану проблематику: починаючи від експлікації проблеми образу нової соціальної реальності в Постмодерні (на основі феноменологічного та конструктивістського підходів), визначення її онтологічних засад в інформаційно-комунікативному просторі (трактуючи його в даному випадку в якості симулякру), до гносеологічних основ проблеми моделювання. Це передбачає дослідження моделювання як методу пізнання соціальної реальності доби постмодерну, виявлення його різновидів, використання синергетичної технології моделювання соціальних процесів, кінцевою метою якої є виявлення ефективних форм моделювання. Така побудова роботи сприяє не лише досягненню сформованої мети, а й ґрунтовному її висвітленню.

По-друге, аналіз гносеологічних засад постмодерністського моделювання дозволив автору монографії виявити види його моделювання в сучасному суспільстві, серед яких найбільша увага акцентується саме на віртуальному моделюванні, яке включає в себе комп'ютерне та імітаційне моделювання соціальних процесів. В.В. Окорокова наголошує на тому, що в умовах сучасного панування комп'ютерних технологій, моделювання образу нової соціальної реальності отримує широкі можливості. З цим не можна не погодитись, адже віртуальне моделювання дозволяє безперешкодно, не створюючи при цьому якихось непередбачуваних для соціальної дійсності наслідків, провести експеримент над моделлю. Автор вказує на те, що віртуальна реальність має власний просторово-часовий континуум, який дозволяє не лише моделювати образ майбутнього, а й апробувати його у віртуальному просторі, виявити завчасно ті можливі наслідки, до яких може призвести втілення цієї моделі в реальності.

По-третє, що також виражає новизну рецензованої монографії, автор переконливо доводить, що віртуальну реальність слід розглядати як постмодерністську модель образу нової соціальної реальності. На основі визначення моделі (образ, що імітує реальний об'єкт, дослідження якого в реальності утруднене або передбачає необхідність обчислити прогностичні результати його застосування) та моделювання (процес імітації функціональних характеристик реального об'єкта в штучно створеному середовищі, а також можливість заміщення прототипу аналогом на певному етапі дослідження), автор робить висновок, що віртуалізація сучасного суспільства розглядається як спосіб моделювання соціальної реальності, спрямований на заміщення реальності візуальною моделлю з властивостями реальності. Моделлю тут виступає образ (симулякр), що є структурним компонентом гіперпростору, який дає необмежені можливості репрезентації моделі в штучному середовищі. Тому в якості постмодерністського моделювання образу нової соціальної реальності в роботі пропонується розглядати саме віртуальне моделювання, цьому присвячені останні розділи.

В свою чергу, здійснений аналіз гносеологічних засад моделювання як методу пізнання соціальної реальності та виявлення онтологічних засад віртуального моделювання дозволяють виявити його форми, в якості яких авторка пропонує розглядати віртуальні співтовариства та мікронації (віртуальні держави), репрезентацію образу нової соціальної реальності в кінопросторі та комп'ютерних іграх. Незаперечним є положення, що кожна із зазначених форм є своєрідною моделлю, причому наявним є її зв'язок зі своїм прототипом (сучасним суспільством).

Загалом, можна констатувати той факт, що рецензована наукова робота демонструє багатомірність досліджуваного об'єкту, його важливість для постмодерного соціуму, де образ нової соціальної реальності отримує новий вимір свого втілення – віртуальний простір, який впливає і на характер його моделювання. Тому вважаю за доцільне рекомендувати монографію В. В. Огорокової до видання.

Доктор філософських наук, доцент,
завідувач відділення «Дошкільне виховання»
Луцького педагогічного коледжу

Н.В. Іванова